ผลของการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) *

Effects of Learning Model the use of Technical Questions which are Achievementto Reading Oriented Analytical of the Prathomsuka 5 Students in the Bannongchumsang (Phatcharasatratnukro) school.

ชุลีรัตน์ สายัณห์รุจี**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามกับหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับฉลาก กลุ่มทดลอง 21 คน กลุ่มควบคุม 21 คน รวม 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิตินอนพาราเมตริก

ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) หลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามสูงกว่าหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The objective of this research was to compare of achievement the analytical reading of Prathomsuka 5 students after using technical questions learning and after using a regular learning. The samples were 42 Prathomsuka 5 students studying in the first semester of academic year 2011 of Bannongchumsang (Patcharsardlardnukroh) school, Thayang district, Phetchaburi. Using simple random sampling, by drawing lots. They were divided into 21 students of a control group and and 21 students of an experimental group. The instruments used in this research were using technical

---

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์)

** นักศึกษาหลักสูตร**วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี** โทรศัพท์ 087-8254625 e-mail address : chuleeratss@hotmail.com ที่ปรึกษา ดร. มณฑา จำปาเหลือง

questions learning plan, a regular learning plan and a four-multiple analytical reading problem-solving test with 30 questions. The data was analyzed by using nonparametric statistics.

The results of the research revealed that:

The achievement of learning the reading analytical of Prathomsuka 5 students in then Bannongchumsang (Phatcharasatratnukro) school after the use of technical questions learning plan was higher than after using a regular learning plan had a statistical significant difference at .01 level.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด4 มาตรา 22 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตรา 24 (2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา และมาตรา 24 (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้ตลอดชีวิต

จากเหตุผลดังกล่าวหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ว่าต้องเป็นผู้มีความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี นอกจากนี้ยังมีจุดเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและวัฒนธรรม การใช้ภาษา เพื่อการสื่อสาร ความชื่นชม การเห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย และภูมิใจในภาษาประจำชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 6-7) นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน และได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วนักเรียนอ่านออกเสียงจากบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่เป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่านเข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ ความคิดของเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 4)

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 4) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญที่ยอมรับกันว่า เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาหาความรู้ การประกอบอาชีพการนำไปใช้ในการดำรงชีวิต การอ่านเป็นเหมือนกุญแจวิเศษที่จะไขไปสู่ความกระจ่างในเรื่องราว เหตุการณ์ หรือปัญหานานาประการ การอ่านเป็นทักษะที่จะช่วยปรับขยายประสบการณ์ ทั้งยังช่วยให้คนสามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสร้างความเพลิดเพลินจากการอ่านอีกด้วย ซึ่งวิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547 : 88) ได้อธิบายความสำคัญของการอ่านว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญ มีความรู้กว้างขวางด้วย และการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญของบุคคลในการแสวงหาความรู้ เป็นทักษะที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคคลในทุกอาชีพ ทุกสาขาวิชา และช่วยให้บุคคลได้รับรสของความบันเทิง และได้รับการจรรโลงใจจากการอ่าน (อัจฉรา ชีวพันธ์, 2546 : 48)

นอกจากนี้ วัชรี บูรณสิงห์ และ นิรมล ศตวุฒิ (2542 : 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ในทำนองเดียวกันว่า การอ่านทำให้ผู้อ่านเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่นๆ ในสังคม ช่วยให้ผู้อ่านมีความคิดกว้างขวาง รู้เท่าทันความเป็นไปของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ดังนั้นเราควรหาเวลาอ่านหนังสือเป็นประจำจะทำให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง หากผู้อ่านรู้จักเลือกหนังสือ รู้วิธีอ่าน อ่านออก และอ่านเป็น สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านและรู้จักการวิเคราะห์ วิจารณ์ในสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นการอ่านจึงมีความสำคัญอย่างมากที่จะต้องปลูกฝังให้แก่นักเรียน ได้ฝึกควบคู่กับการฝึกทักษะการคิดเพื่อวิเคราะห์ ตีความ สรุปความและนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง

ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นการอ่านที่ฝึกให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญา และความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน การฝึกแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้ผู้อ่านรู้จักคิดเป็น มีความรู้กว้างขวาง เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา เพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเอง การถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองออกมาได้จำเป็นจะต้องแสวงหาความรู้ต่าง ๆ นำมาเปรียบเทียบ นำไปพัฒนาความสามารถของตนเอง เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการทำงานและชีวิตครอบครัว (กรมวิชาการ, 2546 : 10) และการอ่านเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์ข้อความ คำกล่าวอ้างต่าง ๆ โดยพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างข้ออ้างและข้อสรุป หลักฐานที่นำมากล่าวอ้าง จะช่วยให้เราค้นพบความถูกต้องหรือผิดพลาดของข้ออ้างนั้น การอ่านเชิงวิเคราะห์ข่าว เพื่อให้ทราบเบื้องหน้า เบื้องหลังของเหตุการณ์ประจำวันที่เกิดขึ้น การอ่านเชิงวิเคราะห์สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองในแง่มุมต่าง ๆ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2547: 9) และการอ่านเชิงวิเคราะห์ช่วยให้เรารู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องหลังของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจ ความเป็นไปเป็นมาของเหตุการณ์ต่าง ๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง สำรวจความสมเหตุสมผลของข้อมูลที่ปรากฏ ช่วยให้ไม่ด่วนสรุป สิ่งใดง่าย ๆ ขณะเดียวกันช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเดียว ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกต หาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นฐานความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาการประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง (สุวิทย์ มูลคำ, 2547 : 39)

นอกจากนี้ความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์เป็นความสามารถทางภาษาที่เด็กทุกคนสามารถพัฒนาได้ ซึ่งประกอบด้วยปัญญาสองด้าน คือ ด้านภาษาและเหตุผลซึ่งเป็นคุณลักษณะเด่นของสติปัญญาที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีและมีโอกาสที่จะพัฒนาความสามารถของตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้กับผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และเพื่อให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพหุปัญญาของการ์ดเนอร์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 62-63)

สภาพการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษาในปัจจุบันไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะความสามารถด้านการอ่าน เด็กไทยมีทักษะการอ่านไม่ดีพอ อ่านได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย อ่านแล้วไม่สามารถสรุปใจความ สรุปประเด็นสำคัญข้อเท็จจริงข้อคิดเห็นได้ และไม่สามารถอ่านวิเคราะห์ได้ เชื่อทุกอย่างที่อ่าน (กรมวิชาการ, 2546 : 188) ส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และจากผลการประเมินปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินผลคุณภาพการศึกษา และกลุ่มผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนมาตรฐานผู้เรียน มาตรฐานที่ 4 (ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์) ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถของผู้เรียนในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณภาพระดับดีเพียงร้อยละ 11.1 จากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา 17,562 แห่งทั่วประเทศ ตัวเลขสถิติดังกล่าว เป็นตัวเลขอันตรายสำหรับอนาคตของการปฏิรูปการเรียนรู้ของประเทศไทย การที่ความสามารถของผู้เรียนในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ต่ำเช่นนี้ ต้นเหตุที่สำคัญ คือ ผู้เรียนอ่านหนังสือน้อยเกินไป หรือไม่ชอบอ่านหนังสือ ทำให้ศักยภาพด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ต่ำตามไปด้วย เนื่องจากขาดประสบการณ์ในการ “อ่าน” ความคิดที่หลากหลายของผู้อื่น เพื่อนำมาประมวลระหว่างเหตุและผลอย่างรอบด้านประกอบการคิดและตัดสินใจที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง (ปานวรี ยงยุทธวิชัย และถวัลย์ มาศจรัส, 2548 : 32-33)

การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการทดสอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2553 พบว่า ผลสัมฤทธิ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยเฉลี่ยคะแนนอยู่ที่ร้อยละ 42.55 มีนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุงร้อยละ 18.00 อยู่ในเกณฑ์พอใช้ร้อยละ 68.00 และเกณฑ์ดีร้อยละ 14.00 หากวิเคราะห์เป็นรายทักษะพบว่า ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.31 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2, 2553 : 2) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และสอดคล้องกับผลการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) ปีการศึกษา 2553 มีคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการอ่านร้อยละ 55.54 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ต่ำเช่นเดียวกันแสดงให้เห็นว่าการอ่านเชิงวิเคราะห์ยังเป็นปัญหาที่สำคัญ และควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน

การใช้คำถามมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการจัดเรียนการสอน การถามเป็นการกระตุ้นความคิดของผู้เรียน การใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ได้ดี (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2546 : 182) การใช้คำถามในการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นเทคนิคการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นหาความรู้ แก้ปัญหา และสรุปแนวคิดหลังจากการอ่านได้ด้วยตนเอง ผู้สอนจะทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนโดยการตั้งคำถามซึ่งเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน การถามคำถามจะกระตุ้นความคิดของผู้เรียน เร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการอ่าน การตั้งคำถามที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิด การตีความ การไตร่ตรอง การถ่ายทอดความรู้ การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและคิดนำไปใช้ได้ดี ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน สนับสนุนให้ผู้เรียนคิด เสนอความคิดเห็น และปรึกษาหารือกันจนเกิดความเข้าใจ สามารถสรุปเป็นแนวคิดได้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2549 : 179 -182) คำถามเป็นสุดยอดของการกระตุ้นให้เด็กคิด คำถามเป็นตัวนำพาให้เด็กเดินไปตามลู่ที่จะค้นหาคำตอบ คำถามเป็นสถานการณ์ที่ครูสร้างขึ้นมาพาผู้เรียนไปพบกับสถานการณ์เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพราะถ้าคำถามดีนักเรียนก็สามารถคิดค้นหาคำตอบด้วยวิธี การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง นอกจากนี้การถามคำถามถือเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งของการสอน ถือว่าเป็นวิธีที่ดีที่จะใช้สื่อสารกับผู้เรียน และจุดประกายไปสู่คำถามอื่น ๆ หรือความสนใจค้นหาคำตอบทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างสร้างสรรค์ได้ (ชาตรี สำราญ, 2545 : 9)

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้คำถามเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการคิดของนักเรียน เพราะการถามเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และยังช่วยส่งเสริมให้นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอีกด้วย (นภเนตร ธรรมบวร, 2545 : 69) ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545 : 87-88) ที่กล่าวว่าการถาม (Questioning) เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาความคิดใหม่ ๆ ให้แก่นักเรียน การถามจะช่วยขยายทักษะการคิดทำความเข้าใจให้กระจ่าง ได้ข้อมูลป้อนกลับทั้งด้านการเรียนและการสอน ก่อให้เกิดยุทธศาสตร์การทบทวน ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงความคิดระหว่างความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็น และท้าทายความสามารถของนักเรียน การตั้งคำถามที่ดีจะช่วยฝึกทักษะการคิดและช่วยสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นแก่นักเรียน ทั้งยังนำมาซึ่งการอภิปรายการถกเถียงที่ผ่านกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์ และช่วยสร้างเสริมนิสัยการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่นักเรียนอีกด้วย และการตั้งคำถามเพื่อถามนักเรียนของครูจะทำให้นักเรียนรู้จักที่จะคิดกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ การหาเหตุผล ดังนั้นการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะการตั้งคำถาม จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง การตั้งคำถามจะช่วยกระตุ้นความคิดของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากที่จะตอบคำถามนั้นมากยิ่งขึ้นนอกจากนี้คำถามยังเป็นเครื่องมือช่วยให้ครูสามารถดึงเด็กเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียน ช่วยให้ครูรู้ว่านักเรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่ได้เรียนไปมากน้อยเพียงใด และในระหว่างที่เด็กคิดหาคำตอบเด็กจะสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างสำคัญในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ (กองบรรณาธิการ, 2547 : 28)

ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการสอนการใช้คำถาม ของสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542 : 119-121) ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นนำ ครูแนะนำประเภทของคำถาม พร้อมทั้งยกตัวอย่างของคำถามเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ นอกจากนี้ครูอาจทบทวนวิธีการอ่าน การเคลื่อนสายตาเพื่อการปฏิบัติตนให้ถูกต้อง 2) ขั้นอ่าน ครูแจกเนื้อเรื่องที่จะให้นักเรียนอ่าน โดยกำหนดเวลาให้เหมาะสมกับจำนวนคำที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง 3) ขั้นถาม ครูจะถามคำถามแล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบ โดยครูอาจแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-5 คน แล้วแจกคำถามให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถามตามเวลาที่กำหนดให้ เมื่อนักเรียนตอบคำถามครบทุกข้อแล้ว ครูจึงให้ช่วยกันสรุปแนวคิดจากเรื่อง และผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นการสอนการใช้คำถาม และของสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 85) ได้อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้คำถามไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นวางแผนการใช้คำถาม ผู้สอนควรจะมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะใช้คำถามเพื่อวัตถุประสงค์ใด รูปแบบใดที่จะสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของบทเรียน 2) ขั้นเตรียมคำถาม ครูผู้สอนควรจะเตรียมคำถามที่จะใช้ในการจัด การเรียนรู้ โดยการสร้างคำถามอย่างมีหลักเกณฑ์3) ขั้นการใช้คำถาม ผู้สอนสามารถใช้คำถามในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และอาจจะสร้างคำถามใหม่ที่นอกเหนือจากคำถามที่เตรียมไว้ก็ได้ ทั้งนี้ต้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและสถานการณ์นั้น ๆ 4) ขั้นสรุปและประเมินผล 4.1) การสรุปบทเรียนผู้สอนอาจจะใช้คำถามเพื่อการสรุปบทเรียนก็ได้ 4.2) การประเมินผล ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้โดยวิธีการประเมินตามสภาพจริง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และนำรูปแบบ การสอนของสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542 : 119-121) และสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 85) เพื่อให้ได้รูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นอ่านและวิเคราะห์ 3) ขั้นการใช้คำถาม 4) ขั้นสรุปและประเมินผลมาทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จากผลวิจัยการเปรียบเทียบผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคการใช้คำถามกับการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการใช้คำถามและนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยเทคนิคแผนผังความคิด มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ไม่แตกต่างกัน และนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีเจตคติต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์อยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยเทคนิคการใช้คำถามมีเจตคติต่อการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยเทคนิคแผนผังความคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ปวรา วงศ์ปัญญา, 2551 : บทคัดย่อ) และผลวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคคำถาม 5W และ 1H ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงขึ้น (พจนี นันทศักดิ์ศิริ, 2550 : บทคัดย่อ) นอกจากนั้นผลการวิจัย การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้โดยเน้นเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีพัฒนาการสูงขึ้น (เบญจา เรืองเสมอ, 2549 : 91)

จากการศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการสอนของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542 : 119-121) และของสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 85) ผู้วิจัยจึงสนใจและเห็นความสำคัญของการใช้คำถาม ผู้วิจัยได้นำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) ทั้งนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่า การจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนให้สูงขึ้น และผลการวิจัยครั้งนี้จะเกิดประโยชน์ต่อครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้รูปแบบการสอนแบบเทคนิคการใช้คำถามเป็นนวัตกรรมการสอน เพื่อใช้ฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปี ที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) หลังการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามกับหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปี ที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) ก่อนและหลังเรียนโดยจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) หลังการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามสูงกว่าหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) โดยการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยมุ่งศึกษาเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Design) แบบกลุ่มควบคุม (Nonrandomized Control-Group, Pretest-Posttest Design) (ชูศรี วงศ์รัตนะ และองอาจ นัยพัฒน์, 2551 : 37) ดังแผนภาพ

กลุ่ม	Pretest	Treatment	Posttest
E	O_1	X	O_2
C	O_3	.....	O_4

O_1 หมายถึง การสอบก่อนสอนของกลุ่มทดลอง

O_2 หมายถึง การสอบหลังสอนของกลุ่มทดลอง

O_3 หมายถึง การสอบก่อนสอนของกลุ่มควบคุม

O_4 หมายถึง การสอบหลังสอนของกลุ่มควบคุม

X หมายถึง การเรียนโดยใช้เทคนิคการใช้คำถาม

E หมายถึง กลุ่มทดลอง

C หมายถึง กลุ่มควบคุม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนในเครือข่ายท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 92 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ใน โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 42 คน โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีจับฉลาก เพื่อเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม และกลุ่มควบคุม ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 ใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมี 2 ส่วน คือ

1.1 แผนจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการใช้คำถาม จำนวน 8 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง

1.2 แผนจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 8 แผน ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา ภาษาที่ใช้กับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยการหาค่า

ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งได้คะแนนความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 และนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำมาจัดการเรียนการสอน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ภาษา วัตถุประสงค์ และตัวชี้วัด แล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เพื่อประเมินแบบทดสอบ และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ นำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องซึ่งได้คะแนนความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) โดย การสอบก่อนเรียนและสอบหลังเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนบ้านท่ายาง (ประชาสรรค์) อำเภอท่ายาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาประสิทธิภาพรายข้อ โดยหาค่าความยากง่าย (Level of difficulty หรือค่า P) และค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สถิติ t-test (สมโภชน์ อเนกสุข, 2551: 48-49) แล้วนำมาปรับปรุงให้ได้ตามเกณฑ์คุณภาพ โดยคัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 1.75 ขึ้นไป โดยตัดข้อสอบที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ออกไป แล้วคัดเลือกข้อสอบไว้ 30 ข้อ พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.75 ถึง 3.63วิเคราะห์ความเชื่อมั่นตามสูตร kR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) พบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 จึงนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ทดสอบก่อนการทดลอง และทดสอบหลังการทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการทดลองครั้งนี้ ใช้เวลาดำเนินการทดลอง 16 ชั่วโมง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การทดลองนี้โดยทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) จำนวน 2 ห้องเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 การดำเนินการทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โดยทดลองระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2554 ถึงวันที่ 29 กันยายน 2554 วันละ 4 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ Non-Parametric แบบ Wilcoxon signed Rank test

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) หลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม กับหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ Non-Parametric แบบ The Mann-Whitney U Test

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี สรุปผลได้ดังตารางที่ 1 และ ตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) หลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม กับหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

คะแนน	N	$\overline{X}$	S.D.	Z	P
หลังเรียนกลุ่มทดลอง	21	25.38	4.27		
				4.251	.000
หลังเรียนกลุ่มควบคุม	21	18.71	3.39		

ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการเรียนโดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม กับหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามของกลุ่มทดลองกับหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติของกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนโดยจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามสูงกว่าหลังการเรียนโดยจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งมีผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) ก่อนการเรียนและหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม

คะแนน	N	$\overline{X}$	S.D.	Z	P
ก่อนเรียนกลุ่มทดลอง	21	14.71	2.72		
				4.029	.000
หลังเรียนกลุ่มทดลอง	21	25.38	4.27		

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการเรียนและหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม กับนักเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการเรียนและหลังการเรียนโดยใช้แผนการ จัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งมีผลปรากฏดังตารางที่ 2

การอภิปรายผล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและประเด็นที่น่าสนใจซึ่งนำมาอภิปรายผลดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง (พัชรศาสน์ราษฎร์นุเคราะห์) หลังการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม กับหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และก่อนการเรียนกับหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม

จากผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5หลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถาม กับหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัด การเรียนรู้แบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ดังผลปรากฏในตารางที่ 1) นั่นคือ หลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามนักเรียนมีผลเรียนสูงกว่าหลังเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และก่อนการเรียนกับหลังการเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ดังผลปรากฏในตารางที่ 2) นั่นคือ หลัง การเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนการเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขั้นตอนการสอนแบบแบบเทคนิคการใช้คำถาม เป็นการนำรูปแบบการสอนอ่านโดยใช้คำถามของสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545 : 85) และการสอนโดยใช้คำถาม ของสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2542 : 119-121) ทั้งสองวิธีนี้มาพัฒนาและปรับเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามซึ่งประกอบด้วย ขั้นนำ ขั้นอ่านและวิเคราะห์ ขั้นการใช้คำถาม ขั้นสรุปและประเมินผล จึงส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้แบบปกติ และนักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ไปใช้ในการศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การอ่านเนื้อเรื่องจากบทเรียน บทอ่านหรือการค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ จากเอกสารและสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่อยู่ล้อมรอบตัวเองในชีวิตประจำวัน

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิคการใช้คำถามมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่าการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546 : 182) ซึ่งกล่าวว่าการใช้คำถามมีบทบาท

สำคัญยิ่งต่อการจัดเรียนการสอน การถามเป็นการกระตุ้นความคิดของผู้เรียน การใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ได้ดี และสอดคล้องกับ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2549 : 179 -182) กล่าวว่า การใช้คำถามในการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ เป็นเทคนิคการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นหาความรู้ แก้ปัญหา และสรุปแนวคิดหลังจากการอ่านได้ด้วยตนเอง ผู้สอนจะทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนโดยการตั้งคำถามซึ่งเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียน การถามคำถามจะกระตุ้นความคิดของผู้เรียน เร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการอ่าน การตั้งคำถามที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนา กระบวนการคิด การตีความ การไตร่ตรอง การถ่ายทอดความรู้ การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผลและคิดนำไปใช้ได้ดี ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน สนับสนุนให้ผู้เรียนคิด เสนอความคิดเห็น และปรึกษาหารือกัน จนเกิดความเข้าใจสามารถสรุปเป็นแนวคิดได้ นอกจากนี้ ชาตรี สำราญ (2545 : 9) กล่าวว่า คำถามเป็นสุดยอดของการกระตุ้นให้เด็กคิดคำถามเป็นตัวนำพาให้เด็กเดินไปตามลู่ที่จะค้นหาคำตอบ คำถามเป็นสถานการณ์ที่ครูสร้างขึ้นมาพาผู้เรียนไปพบกับสถานการณ์เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพราะถ้าคำถามดีนักเรียนก็สามารถคิดค้นหาคำตอบด้วยวิธีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง นอกจากนี้การถามคำถามถือเป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งของการสอน ถือว่าเป็นวิธีที่ดีที่จะใช้สื่อสารกับผู้เรียน และจุดประกายไปสู่คำถามอื่น ๆ หรือความสนใจค้นหาคำตอบทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดอย่างสร้างสรรค์ได้ เช่นเดียวกับเสาวลักษณ์ นภาลัย (2548 : 43) ได้อธิบายถึงความสำคัญของการถามว่า การถามของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนตลอดเวลา

จากการวิจัยครั้งนี้ได้สอดคล้องกับเบญจา เรืองเสมอ (2549 : 91) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้โดยเน้นเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้โดยเน้นเทคนิคการใช้คำถามมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับงานวิจัยของทยภร กระมุท (2549 : 57-71) ได้ศึกษาผลการสอนอ่านด้วยกลวิธีการตั้งคำถามผู้เขียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่เรียนการอ่านภาษาอังกฤษด้วยกลวิธีการตั้งคำถาม ทำคะแนนการอ่านได้สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่เรียนการอ่านภาษาอังกฤษแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากบทความงานวิจัยของกรรณิการ์ กวางคีรี (2555 : 255-267) ได้ศึกษาพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจที่คงทน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ผลการวิจัยพบว่าก่อนเรียนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และยังพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้นั้น การใช้คำถามมีความสำคัญมากในการกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกการคิด

นอกจากนี้ กัญญา สิทธิศุภเศรษฐ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมการตั้งคำถามที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกันโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการตั้งคำถาม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการใช้กิจกรรมการตั้งคำถามมีทักษะการคิดวิเคราะห์ด้านการจำแนกแยกแยะ ด้านการเปรียบเทียบ ด้านการเห็นความสัมพันธ์ และด้านการใช้เหตุผลสูงขึ้น เช่นเดียวกับผลวิจัยของพจนี นันทศักดิ์ศิริ (2550 : บทคัดย่อ) เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคคำถาม 5W และ 1H ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงขึ้นหลังการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W และ 1H และจินตนา บุดดาดวง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดพื้นฐานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เป็นการแก้ปัญหา พัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างต่อเนื่องในแต่ละวงจรปฏิบัติ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการคิดพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์เช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเทคนิคการใช้คำถามที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆได้ เช่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเทคนิคการใช้คำถามสามารถนำไปใช้พัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้ เพราะการอ่านจับใจความเป็นอ่านจับประเด็นสำคัญและสรุปเรื่องที่อ่าน ซึ่งต้องใช้คำถามในการกระตุ้นให้เกิดการคิดเช่นเดียวกับการอ่านเชิงวิเคราะห์

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเทคนิคการใช้คำถามสามารถนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หรือการคิดสร้างสรรค์ได้ เพราะการใช้คำถามเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด แล้วนำมาเขียนเป็นเรื่องราวได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการใช้รูปแบบการสอนแบบเทคนิคการใช้คำถาม เพื่อนำไปพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีธรรมชาติของวิชาคล้ายคลึงกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย

2.2 ควรมีการศึกษารูปแบบการสอนแบบ เทคนิคการใช้คำถามเพื่อนำไปในใช้ในการจัด การเรียนรู้ระดับชั้นอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การอ่านเชิงวิเคราะห์ และการเขียน

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการใช้คำถามกับรูปแบบการสอนแบบอื่น ๆ เช่น รูปแบบการสอนแบบ STAD หรือรูปแบบการสอนแบบซิปปา

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ . (2546) . **การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว

กรรณิการ์ กวางคีรี. (2555). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความเข้าใจที่คงทน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้. **วารสาร Veridian E- Journal Silpakorn University**, 5(1) : 255 – 267.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว

_____ . (2546). **คู่มือการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์.** กรุงเทพฯ : บริษัทเนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน).

กองบรรณาธิการ. (2547). **สานปฏิรูป.** 28, ธันวาคม, 2547.

กัญญา สิทธิศุภเศรษฐ์. (2548). **ผลการใช้กิจกรรมการตั้งคำถามที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). **การคิดเชิงวิเคราะห์.** กรุงเทพฯ : ซัคเซสมีเดีย.

_____ . (2547). **การคิดเชิงวิเคราะห์.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ซัคเซสมีเดีย.

จินตนา บุดดาดวง. (2551). **การพัฒนาทักษะการคิดพื้นฐานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาลัยขอนแก่น.

ชาตรี สำราญ. (2545) . **คิดและถาม ศิลปะแห่งการเรียนรู้ระหว่างครูและนักเรียน.** กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี สฤษดิ์วงศ์.

ชูศรี วงศ์รัตนะ และองอาจ นัยพัฒน์. (2551). **แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง วัชรินทร์ เสถียรยานนท์ วัชนีย์ เชาว์ดำรง. (2545). **ผู้เรียนเป็นสำคัญและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูมืออาชีพ.** กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์.

ทยภร กระมุท. (2549). ผลการสอนอ่านด้วยกลวิธีการตั้งคำถามผู้เขียนที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ การสรุปความและเจตคติทางด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี,** 17(1) : 57-71.

นภเนตร ธรรมบวร. (2545). **การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เบญจา เรืองเสมอ.(2549). **ผลการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้โดยเน้นเทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปวรา วงศ์ปัญญา. (2551). **การเปรียบเทียบผลการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคการใช้คำถามกับการจัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิคแผนผังความคิด**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปานรวี ยงยุทธวิชัย และ ถวัลย์ มาศจรัส. (2548). **นวัตกรรมการศึกษาชุด การอ่าน เขียน คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์**. กรุงเทพฯ : ธารอักษร จำกัด.

พจนี นันทศักดิ์ศิริ. (2550). **การเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มที่ใช้เทคนิคคำถาม 5W และ 1H กับกลุ่มที่ใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.** ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วัชรี บูรณสิงห์ และนิรมล ศตวุฒิ. (2542). **การอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ด้านหลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท แอล ที เพรส จำกัด.

สมโภชน์ อเนกสุข. (2551). **เอกสารประกอบการสอน วิชา 436511: คอมพิวเตอร์สำหรับการวิจัย.** ภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน . (2552). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2542). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุวิทย์ มูลคำ. (2547). **กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์.** กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษา (สทศ.).

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. (2545). **19 วิธีจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ เล่มที่ 1.** พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ : ภาพการพิมพ์.

เสาวลักษณ์ นภาลัย. (2548). ทักษะการใช้คำถามกับการเพิ่มประสิทธิภาพการสอน. **วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษา,** 17(53) : 42-57.

อัจฉรา ชีวพันธ์. (2546). **ศิลปะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา.** กรุงเทพฯ : เว็บพับลิชชิง.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). **หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง).** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.